

# RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1937.

Första kammaren.

Nr 3.

Måndagen den 18 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Justerades protokollet för den 13 innevarande månad.

Herr **talmannen** yttrade: Innan de nu förestående valen företas, ber jag att för kammaren få uppläsa första paragrafen i Kungl. Maj:ts nådiga stadga om val till riksdagens utskott den 26 maj 1909:

»Val av ledamöter i utskott skall förrättas med valsedlar, å vilka före namnen utsatts partibeteckning (partinamn eller annan beteckning i ord för viss grupp av riksdagsmän eller för viss meningsriktning), men vilka i övrigt äro omärkta.

Namnen skola å valsedeln uppföras i en följd, det ena under det andra.

Valsedlarna skola för att bliva gällande vara enkla, slutna, hoprullade och fria från överstrykningar. Sedel må ej upptaga flera, men väl färre namn än det antal personer valet avser. Där något namn å sedeln är tve tydigt, gälle den dock för övriga namn.»

Företogs val av tio ledamöter i konstitutionsutskottet. Därvid avlämnades 111 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Strömberg,  
» Björkman, Gustaf Adolf,  
» Karlsson, Oscar Gottfrid,  
» Stendahl,  
» Reuterskiöld,  
» Sandegård,  
» Bergman,  
» Källman,  
» Lindmark,  
» Ström, Fredrik.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av tolv ledamöter i statsutskottet. Därvid avlämnades 103 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och alla utom en upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Olsson, Olof,  
» Johansson, Johan Bernhard,  
» Nilsson, Johan, i Malmö,  
» Svensson, Martin,  
» Nilsson, Petrus,  
» Olsson, Oscar,

herr Hansén,  
» Asplund,  
» Borell,  
» Bergström,  
» Nilsson, Bernhard,  
» Gustafsson, Per.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

---

Företogs val av tio ledamöter i bevillningsutskottet. Därvid avlämnades 82 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och alla utom en upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Bärge, Anders,  
» Domö,  
» Larsson, Viktor,  
friherre Lagerfelt,  
herr Wohlin,  
» Wahlmark,  
» Andersson, Elof,  
» Sjö Dahl,  
» Bengtsson,  
» Ekman.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

---

Anställdes val av åtta ledamöter i bankoutskottet. Därvid avlämnades 87 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Åkerberg,  
» Ehrnberg,  
» Lindley,  
» Leffler,  
» Johansson, Johan,  
» Ström, Torsten,  
» Bjurström,  
» Berling.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

---

Herr statsrådet *Engberg* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 34, angående anslag ur kyrkofonden för budgetåret 1937/1938 för biträde vid handläggning av boställsären den och vad därmed äger samband.

---

Företogs val av åtta ledamöter i första lagutskottet. Därvid avlämnades 67 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Klefbeck,  
» Anderson, Erik,  
» Schlyter,  
» Velande,  
» Svenson, Ernst,  
» Wagnsson, Ruben,

herr Löfgren,  
» Branting.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

---

Anställdes val av åtta ledamöter i andra lagutskottet. Därvid avlämnades 67 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Linder,  
» Tamm,  
» Hansson, Sigfrid,  
» Sandström,  
» Heiding,  
» Hagman,  
» Larsson, Sam,  
» Norman.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

---

Företogs val av åtta ledamöter i jordbruksutskottet. Därvid avlämnades 66 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och alla utom två upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Eriksson, Carl,  
» Sederholm,  
» Granath,  
» Gabrielsson,  
» Tjällgren,  
» Andersson, Alfred,  
» von Stockenström,  
» Hansson, Jacob.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

---

Anställdes val av åtta ledamöter i utrikesnämnden. Därvid avlämnades 77 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Olsson, Olof,  
» Trygger,  
» Åkerberg,  
» Hammarskjöld,  
» Tjällgren,  
» Undén,  
» Hamrin,  
» Bårg, Anders.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i nämnden.

På framställning av herr talmannen beslöts att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av ledamöter och suppleanter i utrikesnämnden samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till den skrivelse i ämnet, som borde till Konungen avlåtas.

---

Herr statsrådet *Möller* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 37, angående ytterligare bidrag för budgetåret 1936/1937 till Eugeniahemmet.

---

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till lag om befordran med luftfartyg, m. m.

---

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 28, med förslag till lag om användande under budgetåret 1937/1938 av vissa till fonden för pensionering av civila tjänst innehavare inflytande medel.

---

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:  
nr 29, angående befrielse för mästerlotsen A. V. Friman och lotsen P. E. V. Smålander från viss ersättningsskyldighet till kronan; samt  
nr 30, angående lån till Aktiebolaget svenska amerika linien.

---

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 31, med förslag till förordning om särskild skatt å förmögenhet för år 1937;

nr 32, med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1937;

nr 33, med förslag till förordning om tillägg till förordningen den 2 maj 1919 (nr 200) angående rätt till ränta vid restitution av utskylder m. m.; samt

nr 43, angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta i fråga om vissa postavgifter.

---

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 44, angående fortsatta åtgärder för främjande av sparsamhet bland skolorungdomen;

nr 45, angående lån för anordnande av sportstuga för personalen å generalpoststyrelsens bankavdelning; samt

nr 46, angående viss ändring av villkoren för ett till Sveriges lokomotivmäns rekreationshem å Särö beviljat statsbidrag.

---

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda av herr *Bäcklund* väckta motioner:

nr 6, om understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten J. A. L. Hjelm; och

nr 7, om understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten J. A. Hellqvist.

---

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott den av herr *Wangson, Otto*, och herr *Lindström* väckta motionen, nr 8, om upphävande av 7 kap. 3 § strafflagen.

---

Föredrogos och hänvisades till ett tillfälligt utskott nedannämnda motioner:  
nr 9, av herr *Wangson, Otto*, angående vissa föreskrifter rörande kompassens placering ombord å fartyg m. m.; och  
nr 10, av herr *Nilsson, Theodor*, m. fl., om desinficiering av material, som användes till stoppning av sängkläder.

---

Föredrogs och godkändes kanslideputerades memorial nr 1, angående antagande av tjänstemän i riksdagens kansli.

---

Föredrogos och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 34 och 37.

---

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:  
nr 11, av herr *Wangson, Otto*, angående statens övertagande av kostnaderna för fattigvård åt å alkoholistanstalt internerads familj;  
nr 12, av herr *Pettersson, David*, m. fl., om ändrade grunder för statsbidrag till sinnesslö- och epileptikeranstalter; samt  
nr 13, av herr *Schlyter* m. fl., angående utredning av fråga om ersättning av statsverket till den, som lidit skada till följd av felskrivning i fastighetsbok m. m.

---

Herr **andre vice talmannen** erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Jag ber få hemställa, att Kungl. Maj:ts proposition nr 1 måtte sättas sist bland ärendena på morgondagens föredragningslista.

Denna hemställan bifölles.

---

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 12.08 på dagen.

In fidem  
G. H. Berggren.

---

## Tisdagen den 19 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

---

Företogs val av fjorton suppleanter i konstitutionsutskottet. Därvid avlämnades 87 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Västberg,  
» Bodin, Karl,  
» Johanson, Karl August,  
» Rahmn,  
» Andersson, Per,  
» Andersson, Nils,  
» Björck, John,  
» Andersson, Anders,  
» Hagström,  
» Härdin,  
» Carlström,  
» Pettersson, Anton,  
» Anderberg,  
» Andersson, Elon.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

---

Anställdes val av sexton suppleanter i statsutskottet. Därvid avlämnades 83 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Pauli,  
» Holmström,  
» Sandén,  
» Johanson, Karl Emil,  
» Nilsson, Alexander,  
» Lindström,  
» Jonsson,  
» Larsson, Sven,  
» Rahmn,  
» Magnusson,  
» Hörstadius,  
» von Heland,  
» Bäcklund,  
» Englund,  
» Domö,  
» Bäckström.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

---

Företogs val av tretton suppleanter i bevillningsutskottet. Därvid avlämnades 64 godkända valsedlar alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Björnsson,  
» Velandér,  
» Berg, Robert,  
» Björkman, Gustaf,  
» Löfvander,  
» Heüman,  
» Larsson, Johan,  
» Myrdal,  
» Sylwan, Eilif,  
» Eriksson, Herman,  
» Hagberth,  
» Sköldén,  
» Dahlström.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

---

Anställdes val av åtta suppleanter i bankoutskottet. Därvid avlämnades 53 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Nilsson, Theodor,  
» Swartling,  
» Danielsson,  
» von Horn,  
» Bodin, Gunnar,  
» Sundvik,  
» Roos,  
» Leander-Jönsson.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

---

Företogs val av åtta suppleanter i första lagutskottet. Därvid avlämnades 44 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Wangson, Otto,  
» Ekströmer,  
» Englund,  
» Colleen,  
» Andersson, Verner,  
» Berglund,  
» Roos,  
» Egnell.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

---

Anställdes val av tolv suppleanter i andra lagutskottet. Därvid avlämnades 50 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Lindhagen,  
» Nordborg,  
» Carlsson, Olof,

herr Wistrand,  
» Gustavson, John,  
» Västberg,  
» Petersson, Knut,  
» Myrdal,  
» Carlström,  
» Sten,  
» Ekströmer,  
» Holstenson.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

---

Företogs val av åtta suppleanter i jordbruksutskottet. Därvid avlämnades 52 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Lindbärg,  
» Mannerskantz,  
» Sten,  
» Hagström,  
» Sylvan, Hakon,  
» Anderberg,  
» Karlsson, Gottfrid,  
» Dahlström.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

---

Anställdes val av åtta suppleanter i utrikesnämnden. Därvid avlämnades 49 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Björnsson,  
» Johansson, Johan Bernhard,  
» Lindström,  
» Borell,  
» Gustafsson, Per,  
» Pauli,  
» Löfgren,  
» Ekman.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i nämnden.

---

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 34, angående anslag ur kyrkofonden för budgetåret 1937/1938 för biträde vid handläggning av boställsärenden och vad därmed äger samband.

---

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 37, angående ytterligare bidrag för budgetåret 1936/1937 till Eugeniahemmet.

---

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:  
nr 11, av herr *Wangson, Otto*, angående statens övertagande av kostnader-  
na för fattigvård åt å alkoholistanstalt internerads familj; och



nr 12, av herr *Pettersson, David*, m. fl., om ändrade grunder för statsbidrag till sinnesslö- och epileptikeranstalter.

---

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott den av herr *Schlyter* m. fl. väckta motionen, nr 13, angående utredning av fråga om ersättning av statsverket till den, som lidit skada till följd av felskrivning i fastighetsbok m. m.

---

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 14, av herr *Björkman, Gustaf Adolf*, m. fl., om förhöjd avlöning till justitieombudsmannen och militieombudsmannen;

nr 15, av herr *Schlyter*, om förhöjda arvoden åt ordförande och vice ordförande å hovrättsdivision;

nr 16, av herr *Wangson, Otto*, om utredning angående sättet för erläggande av vårdavgift vid statens sinnessjukhus;

nr 17, av herr *Petersson, Knut*, och herr *Larsson, Sam*, angående vissa ändringar i lagen om expropriation;

nr 18, av herr *Karlsson, Oscar Gottfrid*, om understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre trumslagaren J. I. Nystrand;

nr 19, av herr *Karlsson, Oscar Gottfrid*, om understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre grenadjären K. A. Thunér;

nr 20, av herr *Mannerskantz* m. fl., om ökat anslag till höjande av det mindre jordbruket;

nr 21, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., angående avsättande av ett naturreservat utmed den s. k. Haverdalsbukten i Harplinge socken m. m.; samt

nr 22, av herr *Bergström*, om en förutsättningslös och vetenskaplig utredning angående värdet av den homeopatiska läkemetoden m. m.

---

Upplästes följande av herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet till herr talmannen på Kungl. Maj:ts befallning översända skrivelse:

Vi GUSTAF, med Guds nåde Sveriges, Götes och Vendes Konung, tillbjuda Eder, ledamöter av riksdagens första kammare, Vår ynnest och nådiga benägenhet med Gud Allsmäktig!

Med djup tacksamhet för Försynens nåd meddela Vi Eder härigenom den glädjande underrättelsen att Hennes Kungl. Höghet Hertiginnan av Västerbotten denna dag klockan 8.05 lyckligen blivit förlöst med en prinsessa, som kommer att i det heliga dopet erhålla namnen Birgitta Ingeborg Alice och kallas Birgitta.

Förvissade, att I med Oss och Vårt Kungl. Hus delen glädjen över denna lyckliga tilldragelse, förbliva Vi Eder med all Kungl. nåd och ynnest städse välbevågne. Stockholms slott den 19 januari 1937.

GUSTAF.

*K. G. Westman.*

Herr **andre vice talmannen** erhöll på begäran ordet och yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att kammaren i anledning av det nådiga meddelandet behagade uppdraga åt kammarens talman att till Hans Maj:t Konungen, Deras Kungliga Högheter Kronprinsen och Kronprinsessan

samt de höga föräldrarna framföra kammarens vörnadsfulla lyckönskningar med anledning av den för konungahuset och fäderneslandet så glädjande tilldragelsen.

Härtill lämnade kammaren sitt enhälliga bifall.

---

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 12.04 på dagen.

In fidem

*G. H. Berggren.*

---